

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1367/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113229931
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113229931.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická č. 7434/147, 921 22, IČO: 36 234 176, zastúpeného Advokátska kancelária Korytár s.r.o., so sídlom Sladovnícka 13, Trnava, 917 01, IČO: 47 243 279, proti odporkyni J. Y., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom M. XXXX/X, K. K., t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpenej opatrovníčkou JUDr. Jankou Kužmovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Banská Bystrica, za účasti vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, so sídlom AK J. Kráľa 5/A, Lučenec, a vedľajšieho účastníka 2/ na strane odporkyne Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z. so sídlom Janka Kráľa 7 Banská Bystrica, IČO: 42 309 166, právne zastúpeného advokátom Mgr. Henrichom Schindlerom, so sídlom AK Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, v konaní o zaplatenie 812,14 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 16C/50/2014-100 zo 04.08.2014, takto

rozhodol:

Odvolanie vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne odmieta.

Návrh navrhovateľa na vyslovenie neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka 2/ na strane odporkyne do konania zamietá.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 812,14 Eur s 0,025 %-ným úrokom z omeškania denne zo sumy 668,86 Eur od 26. 09. 2013 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 48,50 Eur (prvý výrok); uložil jej povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 142,22 Eur na účet jeho právneho zástupcu (druhý výrok), všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia nepriznal (tretí výrok).

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie do všetkých výrokov vedľajší účastník; žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu a návrh zamietol v časti, v ktorej si navrhovateľ nedôvodne uplatňuje zaplatenie sumy 667,05 Eur s príslušenstvom bez platného právneho titulu; žiadal priznať vyčíslené trovy prvostupňového aj odvolacieho konania na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne.

Navrhovateľ sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne nevyjadril.

V priebehu odvolacieho konania dňa 29.12.2014 vstúpil do konania aj vedľajší účastník 2/ na strane odporkyne; po doručení oznámenia o jeho vstupe navrhovateľ namietol neprípustnosť jeho vstupu do konania na strane odporkyne.

Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte len „O. s. p.“) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolanie vedľajšieho účastníka v zmysle ustanovenia § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odmietol; návrh navrhovateľa na vyslovenie neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka 2/ na strane odporkyne do konania zamietol.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Podľa § 93 ods. 2, 3, 4 prvá a druhá veta O. s. p. (účinného do 31.12.2014), ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu, alebo na výzvu niektorého z účastníkov, urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba.

Odmietnutie odvolania vyjadruje procesnú situáciu, v ktorej sa odvolací súd vôbec nezaobrá obsahom napadnutého rozhodnutia, pretože zistí niektorý z dôvodov, ktorý viedol k nemeritórnemu rozhodnutiu. Deje sa tak v prípade oneskoreného podania odvolania, podania odvolania neoprávnenou osobou a ak odvolanie voči rozhodnutiu nie je prípustné alebo ak rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak. Odvolanie nemôže podať účastník, ktorý sa po vyhlásení rozsudku vzdal odvolania (§ 207 ods. 1 O. s. p.) alebo ktorý vzal odvolanie účinne späť (§ 207 ods. 2 O. s. p.).

V odvolacom konaní sa uplatňuje dispozičná zásada, ktorá znamená, že odvolacie konanie môže byť začaté len na návrh. Podanie odvolania je procesným úkonom účastníka konania. Kto je účastníkom konania, vymedzuje Občiansky súdny poriadok v § 90 a § 94. Okrem účastníkov konania (navrhovateľ - žalobca, odporca - žalovaný) môže odvolanie podať aj vedľajší účastník, opierajúc sa o § 93 ods. 4 O. s. p. alebo § 201 O. s. p., ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom (napr. v prípadoch poistenia, kedy vedľajší účastník hradí priznané plnenie za účastníka, na ktorého strane vystupuje). V takom prípade (§ 201) je vedľajší účastník oprávnený podať odvolanie bez zreteľa na stanovisko účastníka, popri ktorom v spore vystupuje, ba aj proti jeho vôli.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie podal vedľajší účastník 1/ na strane odporkyne. Vedľajší účastník je združením, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov.

Účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania a ním podaného odvolania je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, účinného v čase uskutočnenia týchto úkonov. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 31. 12. 2012 v § 93 ods. 2, 3, 4 ustanovoval, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov, urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Z uvedeného vyplýva, že legitímáciu na vstup vedľajšieho účastníka - právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, dával samotný zákon.

Podľa právnej úpravy, platnej a účinnej od 01.01.2015 s odvolaním vedľajšieho účastníka je potrebný súhlas hlavného účastníka. § 93 ods. 6 O. s. p. výslovne ustanovuje, že vedľajší účastník môže podať odvolanie alebo dovolanie, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom; v ostatných prípadoch môže vedľajší účastník podať odvolanie alebo dovolanie len so súhlasom účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní.

Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 3Cdo/296/2014 z 13. 08. 2015 konštatoval, že právne názory najvyššieho súdu sa k otázke, či vedľajší účastník je oprávnený podať odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu aj vtedy, ak ho nepodá účastník, na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje, postupne kryštalizovali a dotvárali. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/59/2009 spočíva na názore, že súd je povinný v prípade, že odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal len vedľajší účastník, povinný vyzvať ním podporovaného účastníka na vyjadrenie, či dáva k tomuto odvolaniu

súhlas. V ďalších rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/188/2012 (R/62/2014), 3Cdo/137/2012, 3Cdo/280/2013 a 3Cdo/295/2013 v reakcii na množiace sa prípady, v ktorých občianske združenia na ochranu spotrebiteľa v obrovskom množstve a často len paušálne vstupovali do konaní, v ktorých išlo o práva zo spotrebiteľských vzťahov, najvyšší súd uzavrel, že sa ani vedľajší účastník, uvedený v § 93 ods. 2 O. s. p., nesmie účastníkovi konania nanucovať a vystupovať v ňom proti vôli hlavného účastníka. Preto je súd povinný zisťovať, aký postoj zaujíma vedľajším účastníkom podporovaný hlavný účastník. Konštatoval tiež, že je pojmovo vylúčené, aby účastník konania bol pred súdom podporovaný niekým, účasť ktorého si v konaní hlavný účastník neželá. V uznesení sp. zn. 6Cdo/77/2014 zo 07. 05. 2014 už Najvyšší súd SR dospel k názoru, že: „rovnaký následok (ako z nesúhlasu účastníka s odvolaním vedľajšieho účastníka - pozn. odvolacieho súdu) treba vyvodiť zo situácie, ak hlavný účastník konania napriek výzve súdu, či súhlasí s odvolaním, podaným vedľajším účastníkom, vystupujúcim na jeho strane, v rozpore so zásadou vigilanti bus iura scripta sunt (nech si každý stráži svoje práva), zostane nečinný. Zásade spravodlivej ochrany práv zodpovedá, aby sa takáto pasivita účastníka prejavila v procesnom dôsledku, ktorým je nezačatie opravného konania“.

Správnosť nasmerovania tohto postupného trendu v rozhodovaní najvyššieho súdu (t. j., aby vedľajší účastník, na ktorého sa nevzťahuje § 201 ods. 1 O. s. p., bol oprávnený podať odvolanie proti rozhodnutiu prvého stupňa, len ak s tým výslovne súhlasí ním podporovaný účastník) sa potvrdila aj prijatím novely Občianskeho súdneho poriadku, účinnej od 01. 01. 2015, zakotvujúcej potrebný súhlas hlavného účastníka s odvolaním vedľajšieho účastníka.

Odvolací súd skúmal stanovisko odporkyne k odvolaniu vedľajšieho účastníka, pretože sama odporkyňa odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodala. V súdnom spise sa napriek výzve okresného súdu nenachádza žiadne stanovisko odporkyne, vyjadrujúce súhlas s týmto odvolaním; vedľajší účastník 1/ vo svojom odvolaní nepreukázal, že by z právneho predpisu vyplýval určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkom a ani v priebehu odvolacieho konania súhlas odporkyne s odvolaním nepredložil. Vychádzajúc z novej judikatúry Najvyššieho súdu SR (3Cdo/296/2014, 6Cdo/77/2014) odvolanie vedľajšieho účastníka 1/ podľa § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p. krajský súd odmietol ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený a jeho dôvodmi a vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia sa už nezaoberal.

Pokiaľ sa týka námietky navrhovateľa ohľadom vstupu ďalšieho vedľajšieho účastníka do konania, zo spisu okresného súdu vyplýva, že vedľajší účastník 2/ doručil okresnému súdu písomné podanie, ktorým oznamuje svoj vstup do konania na strane odporkyne dňa 29.12.2014. Po doručení tohto oznámenia odvolacím súdom navrhovateľ navrhol vedľajšieho účastníka do konania nepripustiť v podstate pre absenciu výslovného súhlasu účastníka, ktorého záujmy chce v konaní podporovať.

Je nepochybné, že predmetom konania v prejednávanej veci je nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy; vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov; do konania vstúpil pred 31.12.2014.

Účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu (bez ohľadu na konkrétnu fázu právoplatne neskončeného konania); výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je (do 31.12.2014) potrebný; prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom nepripustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná; vyššie uvedené závery sa v plnej miere uplatnia len vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorým je právnická osoba, založená za účelom ochrany práv spotrebiteľa.

Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že od účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku, vykonanej zákonom č. 353/2014 Z. z., účinným od 01.01.2015, je v § 93 ods. 3 O.s.p. za prvú vetu vložená nová druhá veta („Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada“). Keďže zákon nezakotvil žiadne prechodné ustanovenia, podľa ustálených procesných zásad sa v plnom rozsahu aplikuje nová právna úprava aj na všetky neskončené súdne konania. Avšak v zmysle zásady zákazu priamej retroaktivity platí, že všetky účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu, účinného do 31.12.2014, zostávajú v týchto konaniach v plnej miere zachované a nie je možné späťne vyžadovať splnenie podmienok, zavedených novou právnou úpravou, ktoré právna úprava, účinná do 31.12.2014, nevyžadovala.

Odvolací súd vychádzal zo záveru, že boli splnené podmienky pre vstup do konania aj vedľajšieho účastníka 2/, preto návrh navrhovateľa na nepripustenie vedľajšieho účastníka zamietol.

O trovách konania odvolací súd rozhodoval podľa § 224 O. s. p. analogicky v spojení s § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p., keďže Občiansky súdny poriadok neobsahuje osobitnú úpravu rozhodnutia o trovách konania v prípade, že odvolanie je odmietnuté. V týchto zákonných ustanoveniach je upravená problematika najbližšie k odmietnutiu odvolania, lebo v tomto prípade konanie končí bez toho, aby odvolací súd rozhodoval o veci samej a to v dôsledku procesného zavinenia toho účastníka, ktorý podal odmietnuté odvolanie. Tento účastník je povinný uhradiť procesnej protistrane trovy odvolacieho konania.

V odvolacom konaní úspešný navrhovateľ si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, ani mu žiadne trovy zo súdneho spisu nevyplynuli. Bez návrhu podľa § 151 ods. 1 O. s. p. náhradu trov právneho zastupovania odvolací súd navrhovateľovi podľa § 142 ods. 1 O. s. p. priznať nemohol.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.